

Factors affecting the socialization process of the nursing profession, barriers and solutions: A review study

Seyed Fatemi N¹, Azizi H.R², Ranjbar H³, Ahmadi Y⁴, *Alazani Nodeh F⁵

1- Associate Professor, Department of Psychiatric Nursing, School of Nursing and Midwifery, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

2- Master of Critical Care Nursing, Baqiyatallah Nursing School, Tehran, Iran.

3- Assistant Professor of Mental Health Research Center, Institute for Prevention of Social Injury, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

4- MSc of Internal Nursing and Surgery, School of Nursing, AJA University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

5- PhD Student of Nursing Education, School of Nursing and Midwifery, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran (**Corresponding Author**)

Email: Farshid.Gorgani@gmail.com

Abstract

Introduction: Socialization is defined as a complex process of learning and internalizing values, beliefs, knowledge and norms of a specific profession which forms a solid identity. This study aimed to review the previous publications which have examined the barriers and solution of the professional socialization of nursing through.

Methods: Electronic databases of PubMed, Science Direct, Iranmedex, SID, Ovid, and Google Scholar were searched completely using appropriate keywords from 2000 to 2016, to identify the articles pertaining to the topic of interest. Twenty articles were found to be eligible and reviewed in this study.

Results: The professional socialization is a complex process characterized at least by 4 determinants: learning, interaction, evolution and adaptation. Several factors could affect the professional socialization of nursing including comprehensive training programs, the opportunity to gain experience and constructive feedbacks during training and at work environments. A wide range of consequences have been related to socialization of nursing which can be influenced by personal, organizational, and situational factors and may result in both good and bad adaptation of the individuals.

Conclusions: Professional socialization is a complex process needs special attentions and can have both positive and negative outcomes. The effective socialization of nursing is depended on conditions provided in the field of education and services.

Keywords: Nursing, Socialization, Professional socialization, Nursing profession.

عوامل مؤثر بر فرآیند اجتماعی شدن حرفه پرستاری، موانع و راهکارها: یک مطالعه مروری

نعیمه سید فاطمی^۱، حمیدرضا عزیزی^۲، هادی رنجبر^۳، یزدان احمدی^۴، *فرشید الازمنی نوده^۵

۱- دانشیار گروه روان پرستاری، دانشکده پرستاری و مامائی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

۲- کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت های ویژه، دانشکده پرستاری بقیه الله، تهران، ایران.

۳- استادیار مرکز تحقیقات بهداشت روان، پژوهشکده پیشگیری از آسیب های اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

۴- کارشناس ارشد پرستاری داخلی و جراحی، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی آجا، تهران، ایران.

۵- دانشجوی دکترای تخصصی آموزش پرستاری، دانشکده پرستاری و مامائی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

ایمیل: Farshid.Gorgani@gmail.com

چکیده

مقدمه: اجتماعی شدن در سراسر زندگی انسانها به عنوان فرآیند یادگیری دانش، مهارتها، درونی سازی ارزشها، باورها و هنجارهای حرفه و شکل گیری هویت حرفه ای تعریف و جریان دارد. این فرآیند در پرستاری با برنامه های آموزش رسمی آغاز و با ورود فرد به محیطهای کاری تداوم می یابد. این مطالعه مروری با هدف بررسی فرآیند اجتماعی شدن حرفه پرستاری و درک و شناخت بیشتر ویژگی ها، پیشایندها و پیامدهای آن انجام شد.

روش کار: این مطالعه از نوع مروری- روایتی بوده که در سال ۱۳۹۷ با جستجو در مقالات موجود در پایگاه های اطلاعاتی Pub med, Iranmedex, SID, Ovid, Google Scholar, Elsevier طی سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۶ با استفاده از کلید واژه های پرستاری، اجتماعی شدن، اجتماعی شدن حرفه ای، حرفه پرستاری و معادل انگلیسی آنها انجام شد. در نتیجه جستجو ۶۵ مقاله یافت شد و پس از بررسی عنوان و چکیده، ۲۰ مقاله مرتبط با عنوان مطالعه برای مرور انتخاب شدند. **یافته ها:** نتایج بررسی مطالعات نشان داد، اجتماعی شدن حرفه ای فرآیندی پیچیده است که با ۴ ویژگی، یادگیری، تعامل، تکامل و سازگاری مشخص می شود. از مهمترین پیشایندهای مفهوم اهمیت برنامه های آموزشی جامع، الگوهای نقشی شایسته، فراهم بودن فرصت کسب تجربه و ارائه بازخوردهای سازنده در دوران آموزشی و محیطهای کاری اشاره کرد. پیامدهای اجتماعی شدن بسیار گسترده، متغیر و متأثر از عوامل شخصی، سازمانی و موقعیتی است. اجتماعی شدن حرفه ای با نتایج مطلوب و گاهی نیز با تبعات ناخوشایند همراه است.

نتیجه گیری: اجتماعی شدن حرفه ای فرآیندی اجتناب ناپذیر، پیچیده، متغیر، پویا، دایمی و در عین حال غیر قابل پیش بینی است. اجتماعی شدن حرفه ای با پیامدهای مثبت و منفی همراه است. اجتماعی شدن مؤثر در حرفه پرستاری مستلزم فراهم بودن شرایط و تمهیدات در عرصه آموزش و خدمات است. **کلید واژه ها:** پرستاری، اجتماعی شدن، اجتماعی شدن حرفه ای، حرفه پرستاری.

مقدمه

تقسیم کرده، که اولی در دوران کودکی و دومی در جریان اجتماعی شدن در یک جامعه بزرگتر رخ می دهد. اجتماعی شدن در حرفه، بخش قابل توجه از اجتماعی شدن ثانویه را شکل می دهد (۴). مفهوم اجتماعی شدن در معنی روان شناختی و جامعه شناختی به حالتی اطلاق می گردد که فرد خود را درون اعضای یک گروه با فرهنگ خاص آن گروه تطبیق می دهد (۵). اجتماعی شدن، فرآیندی خطی نیست، بلکه ماهیت یکپارچه، سیال، پویا، تعاملی، تکاملی و انعطاف پذیر دارد (۶). این فرآیند، شخصی است و از

اجتماعی شدن فرآیندی است که در سراسر زندگی انسانها جریان دارد (۱). این فرآیند با یادگیری هنجارها و نقشهای خانواده و خرده فرهنگهای آن آغاز و بخشی از پنداشت از خود را در هر فرد تشکیل می دهد (۱). مطالعات فراوانی اجتماعی شدن را نوعی فرآیند یادگیری معرفی کرده اند (۲)، که فرد طی آن، نقشها، ارزشها و موقعیتهای لازم برای حضور در سازمان های اجتماعی را فرا می گیرد (۳). اجتماعی شدن را به دو نوع اولیه و ثانویه

پیشرفت حرفه‌ای فرد می‌گذارد (۱۴).

روش کار

این مطالعه مروری در سال ۱۳۹۶ با جستجو در مقالات موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی Pub med, Iranmedex, SID, Ovid, Google Scholar, Elsevier طی سالهای ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۶، با استفاده از کلید واژه‌های پرستاری، اجتماعی شدن، اجتماعی شدن حرفه‌ای و معادل انگلیسی آنها Nursing Socialization " و " Professional Socialization انجام شد. در نتیجه جستجو ۶۵ مقاله یافت شد و پس از بررسی عنوان و چکیده، ۲۰ مقاله مرتبط با موضوع مطالعه برای مرور انتخاب شد. بر اساس مرور مطالعات یافت شده در مورد موضوع مورد نظر نتایج زیر بدست آمد:

پرستاری یک رویداد انسانی است که بر پایه تعاملات بشری جهت شناسایی و رفع نیازهای جامعه بشری بنا نهاده شده است. با افزایش پیچیدگی سیستم مراقبت‌های بهداشتی و نقش پرستار، ایفای نقش‌های حرفه‌ای و اجتماعی پرستاران با چالش‌هایی همراه می‌باشد و این در حالی است که پرستاران باید قادر به پیش بینی و مدیریت مراقبت از بیماران با شرایط پیچیده‌ای باشد که به سرعت در حال تغییر است (۱۵). پرستاری از جمله حرفه‌هایی است که نقش خود را در قالب تیم درمانی محقق می‌سازد (۱۶)، لذا پرستاران بایستی ارزش‌ها، نگرش‌ها و دانش کسب شده در محیط آموزشی را با شرایط سازمانی تلفیق نموده و با آن سازگار شوند. این سازگاری باعث ایجاد تعهد رضایتمندی پایداری و احساس پذیرش دو جانبه شده و منجر به ایجاد انگیزه درونی برای تداوم کار می‌شود (۱۷). توانمندی حرفه‌ای نقش مهمی در تحقق اهداف نظام سلامت ایفا می‌کند، و این شایستگی از طریق فرآیند اجتماعی شدن فراهم می‌شود (۱۸). درک بهتر اجتماعی شدن می‌تواند به شناسایی استراتژیهای آموزشی در دانشکده‌ها در جهت توسعه حرفه کمک شایانی کند (۱۹). اجتماعی شدن حرفه‌ای مفهوم پیچیده‌ای است که از طریق تجربه پرستار در استقلال عملی، پویایی بالینی، شناسایی شایستگی، حمایت اجتماعی و دلبستگی حرفه‌ای درونی می‌شود و جنبه حیاتی تکامل حرفه پرستاری است (۲۰). اجتماعی شدن تدریجی تا نقطه اوج هویت حرفه‌ای، بایستی هدف هر پرستار باشد.

فردی به فرد دیگر متفاوت است. بعضی، دوره اجتماعی شدن را سریع و برخی به کندی و با تحمل مشکلات و ناملایمات سپری می‌کنند (۲). گاهی اجتماعی شدن را یادگیری نقش‌های جدید و سازگاری با آن‌ها تعریف می‌نمایند و آن را فرآیندی دایمی توصیف می‌کنند، که طی آن افراد به عنوان عضوی از گروه اجتماعی پذیرفته می‌شوند (۳). اجتماعی شدن عمدتاً به دو صورت آموزش رسمی (Formal education) که در کلاس درس به صورت منظم، کنترل شده و جهت دار اتفاق می‌افتد و آموزش غیر رسمی (Informal education) که در هر جایی اتفاق می‌افتد. بیشتر اجتماعی شدن‌های اولیه در جهان به صورت غیر رسمی توسط زنان و مادران صورت می‌پذیرد (۷). اجتماعی شدن فرآیندی است که در طی آن هویت فردی حاصل شده و فرد ارزش‌ها، هنجارها و مهارت‌های مورد نیاز برای انجام وظیفه اجتماعی خود را فرا می‌گیرد (۸). روابط بین فردی نقش کلیدی در اجتماعی شدن ایفا می‌کند، به طور ی که برخی، اجتماعی شدن را ارتباط معرفی می‌کنند (۲).

اجتماعی شدن در واقع بخشی از فرآیند یک حرفه قلمداد می‌شود و این پدیده در طول زمان در تعامل با دیگران تقویت و تثبیت می‌گردد، فرآیند اجتماعی شدن در واقع فرآیندی است که ارزش‌ها و انتظارات جامعه از یک گروه خاص از طریق آن شکل گرفته و نسل به نسل انتقال می‌یابد. اگر چه این ارزش‌ها و انتظارات متفاوت و متنوع است اما ذرات وجودی این پدیده همواره حرفه‌های گوناگون را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد (۹).

اجتماعی شدن، می‌تواند به کسب هویت حرفه‌ای، سازگاری با نقش‌های حرفه‌ای، تعهد حرفه‌ای و سازمانی و در نتیجه بهبود کیفیت مراقبت از مددجویان منجر شود (۱۰).

اجرای نامناسب و ناکافی فرآیند اجتماعی شدن، می‌تواند پیامد منفی چون ریزش و فرسودگی شغلی و کاهش تولید، ازدست رفتن یا کاهش انگیزه و رضایتمندی پرستاران در آینده شغلی و حرفه‌ای آنها را بدنبال داشته باشد (۱۱). اجتماعی شدن حرفه‌ای که در افراد اتفاق می‌افتد به عوامل فردی، موقعیتی و سازمانی بسیاری در طی زندگی ارتباط دارد (۱۲) و بر اساس جایگاه اجتماعی، خواستگاه اعتقادی، جنس و مذهب و بطور کلی از یک فرهنگ تا فرهنگ دیگر متفاوت می‌باشد (۱۳)، و تأثیر عمیقی بر میزان

(۲۱).

مفهوم اجتماعی شدن در ادبیات پرستاری به سال ۱۹۵۸ و قبل از آن باز می‌گردد (۲۲). این فرآیند با ورود افراد به برنامه آموزش پرستاری آغاز می‌شود و با اتمام آموزش پرستاری و ورود به محیط‌های کاری ادامه می‌یابد (۲۳). بنابراین، اجتماعی شدن پیامد خواسته یا ناخواسته فرآیند آموزشی و تجارب محیط کار می‌باشد (۲۴). فرآیند درونی کردن و تکامل هویت حرفه‌ای از طریق کسب دانش، مهارت‌ها، نگرش‌ها، باورها، ارزش‌ها، هنجارها و استانداردهای اخلاقی جهت ایفای نقش حرفه‌ای تعریف شده است (۲۳). گذر از دوران دانشجویی به محیط کار و مواجهه با فرهنگی جدید، انتظارات متفاوت را بدنبال دارد. درک چگونگی اجتماعی شدن در زمانی که پرستاران کار خود را در مراکز درمانی آغاز می‌کنند، اهمیت ویژه‌ای دارد (۲۵). اجتماعی شدن دارای مراحل مقدماتی، ورود به بخش، مورد آزمون قرار گرفتن، به حال خود رها شدن و تطابق است (۲۶)، که منجر به دستیابی به بالاترین سطوح حرفه با تاکید به تفاوت‌های فردی (۲۰)، مورد قبول واقع شدن، گسترش مسئولیت پذیری، جزئی از سلسله مراتب سازمانی قرار گرفتن و تحت چالش قرار گرفتن است (۲۰). این مرحله را به عنوان دوره گذر، که با تنش و مشکلات عدیده‌ای همراه است، یاد می‌کنند. دوره گذر فرآیندی جدا از اجتماعی شدن و حرفه‌ای شدن نیست، بلکه فرآیند سازگاری با نقش‌های شخصی و حرفه‌ای در حال تغییر در شروع کار حرفه‌ای تعریف می‌شود (۲۷). این پدیده در حرفه پرستاری با برنامه‌های آموزش رسمی آغاز می‌شود و با ورود فرد به محیط‌های کاری تداوم می‌یابد. اجتماعی شدن حرفه‌ای به عنوان فرآیند یادگیری دانش، مهارت‌ها، درونی سازی ارزش‌ها، باورها و هنجارهای حرفه و شکل گیری هویت حرفه‌ای تعریف می‌شود (۱). اجتماعی شدن و حرفه‌ای گرایی یک مفهوم اساسی در پرستاری است و ناشی از کار فردی، تعامل و روابط بین فردی است (۱). پدیده حرفه‌ای شدن در طول زمان و در تعاملات با افراد تشکیل، تقویت و تثبیت می‌گردد، و این پدیده بخشی از فرآیند اجتماعی شدن یک حرفه قلمداد می‌شود. اجتماعی شدن حرفه‌ای دارای ویژگی‌های، یادگیری، تعاملی بودن، سازگاری و تکاملی بوده (۲۸)، و پیچیده و متنوع، پویا و دایما در حال تغییر است گاه به عقب و گاه به جلو حرکت می‌کند و فعالیت و پیشرفت

آن نامنظم و غیر قابل پیش بینی است (۳). فرآیند غیر ارادی درونی کردن ارزش‌ها، رسوم، تعهدات و مسؤولیت‌های حرفه‌ای است و پیامد اجتناب ناپذیر ورود به حرفه محسوب می‌شود (۲۹). بدون توسعه حیطه عاطفی ممکن نیست. پرستار حرفه‌ای بدون یادگیری حیطه عاطفی قادر به ارائه مراقبت پرستاری جامع و انسانی نخواهد بود (۱۶). اجتماعی شدن حرفه‌ای شامل چهار جزء وابسته به هم دارد:

۱- ساختار انتقال فرهنگ به افراد،

۲- فرآیند کسب و ویژگی‌های انسانی در محیط پیرامون،

۳- فرآیند تعامل بین دو مجموعه فرد اجتماعی شونده و عوامل اجتماعی کننده

۴- عرصه و بافت اجتماعی شدن (۳۰).

پرستاران در هر نقطه از مسیر حرفه‌ای خود به طریقی که خود و نقش آن‌ها اقتضا می‌کند، تغییر می‌کنند و این تغییر بستگی به تجارب گذشته، نوع و شکل تمهیدات آموزشی، فرصت‌های بازاندیشی، عملکرد، باورها و ارزش‌های حاصل از مسیر حرفه‌ای آن‌ها دارد (۴).

اجتماعی شدن حرفه‌ای به عنوان فرآیند تکاملی و فرایند مادام‌العمر رشد حرفه‌ای و تکامل انسانی معرفی شده است (۳). و همچنین در بعضی از مطالعات، به عنوان فرآیند سازگاری به کار گرفته شده است (۳۱). در پرستاری، این تأثیر در دو ویژگی مهم حفظ نقش حرفه‌ای و سرکوب ابهامات ذاتی درون نقش کسب و ظاهر می‌شود (۳۲). عموماً فرآیند تکاملی است که فرد دانش، مهارت‌ها، رفتارها و تعهد حرفه‌ای را در جریان آموزش کسب می‌نماید. فرد در مواجهه با اعضای درون حرفه، تجربی کسب می‌کند که برای پذیرش وی در حرفه الزامی می‌باشد (۳۳). از دیدگاه جامعه‌شناختی، تکامل هر حرفه فراتر از تکامل و توسعه پیکره دانش آن حرفه می‌باشد. در پرستاری نیز لازمه دستیابی به توسعه حرفه‌ای و ارائه مراقبت پرستاری کل نگر، کسب مهارت در حیطه‌های، یادگیری شناختی، روانی حرکتی و به ویژه حیطه عاطفی می‌باشد. برای این که یادگیری آغاز شده از محیط‌های آموزشی رسمی به تکامل حرفه و اجتماعی شدن مؤثر بیانجامد، لازم است از طرف نهادهای حرفه‌ای و خدماتی مورد حمایت و همراهی قرار گیرد (۱۶). اجتماعی شدن حرفه‌ای پیامد خواسته و ناخواسته عملکرد برنامه‌های آموزشی و فرایندهای محیط کار به شمار

می‌آید (۳۴).

ارائه برنامه‌های جامع آشناسازی و آموزشی از قبیل برنامه (پرسپتوری، متتوری، اینترنتی، اکسترنی)، و عوامل انسانی دخیل در فرآیند اجتماعی شدن (اعضای هیأت علمی، مربیان بالینی، کارکنان پرستاری و گروه همسالان) و ارائه فرصت و زمان کافی برای کسب تجربه در عرصه و بازخوردهای سازنده مواردی هستند که از آن‌ها به عنوان پیشایندهای اجتماعی شدن حرفه‌ای نام برده شده است (۳۵). و از مزایای مهم برنامه‌های پرسپتوری در مؤسسات آموزشی برای افراد شرکت کننده است (۳۶). تجارب مثبت ناشی از برنامه‌های پرسپتوری، تناسب تکالیف آموزشی و سیستم‌های حمایتی، در اجتماعی شدن موفقیت آمیز دانش آموختگان پرستاری نقش مهمی دارند، نیز نقش متورها و الگوهای نقشی به عنوان منابع حمایتی گزارش و این عوامل در تصمیم گیری فرد برای ماندن در حرفه پرستاری اهمیت به سزایی دارند (۳۷).

هویت حرفه‌ای هدف اصلی و پیامد با ارزش اجتماعی شدن فرد در حرفه گزارش شده که در اثر تعامل با دیگر پرستاران و از طریق درونی کردن دانش، هنجارها، ارزش‌ها و فرهنگ حرفه پرستاری توسعه می‌یابد از دیگر پیامدهای مثبت اجتماعی شدن حرفه‌ای می‌توان به ماندن فرد در حرفه، تعهد حرفه‌ای و سازمانی، رضایت شغلی و حرفه‌ای، اعتماد به نفس و خودآگاهی، پذیرش نقش حرفه‌ای، انگیزش درونی، بهره‌وری و مراقبت پرستاری کل نگر اشاره نمود که همگی حاصل سازگاری مؤثر فرد با نقش حرفه‌ای و پذیرش، آن می‌باشند از آنجا که اجتماعی شدن ماهیتی پیچیده، متنوع و غیر قابل پیش بینی دارد (۳۲)، همیشه نتایج مثبت به همراه نخواهد داشت، به ویژه این که در برخی از مطالعات اثرات منفی آن بسیار برجسته گزارش شده است. از جمله پیامدهای منفی اجتماعی شدن در حرفه پرستاری می‌توان به کاهش انگیزه، تضعیف روحیه و کاهش بهره‌وری و کیفیت مراقبت از مددجویان اشاره نمود. همچنین، جابه‌جایی‌های مکرر، ترک سازمان یا حرفه، تداوم عملکردهای ضعیف و کارهای معمول، ابهام در نقش، حساسیت زدایی تدریجی نسبت به نیازهای انسانی مددجویان، فقدان تفکر انتقادی، درخواست‌های مکرر مرخصی و افزایش ریزش نیروها از دیگر تبعات منفی اجتماعی شدن حرفه‌ای غیر مؤثر به شمار می‌آیند (۳۸). افکار عمومی و حساسیت

ویژه مردم نسبت به یک حرفه است که در حقیقت ارزش اجتماعی اقتصادی آن حرفه را تعیین می‌کند و هر چه این حساسیت بیشتر باشد جامعه خود را در پاسداری و احیاء حقوق شاغلین آن حرفه متعهدتر می‌بیند و ارزش اجتماعی آن حرفه ارتقاء می‌یابد (۳۹).

بحث

بسیاری از مطالعات فرآیند اجتماعی شدن را پیچیده و متنوع، غیرقابل پیش بینی و نامعلوم، چرخی و غیرخطی، غیر ارادی، غیر قابل اجتناب، پویا و در حال تغییر، دایمی و مداوم و در عین حال شخصی توصیف می‌نمایند. اجتماعی شدن حرفه‌ای پیچیده و متنوع، و دایما در حال تغییر است. هیچ الگوی مشخصی ندارد، گاهی به عقب و گاهی به جلو حرکت می‌کند و فعالیت و پیشرفت آن نامنظم و غیر قابل پیش بینی است. اجتماعی شدن حرفه‌ای در پرستاری با برنامه آموزش پرستاری آغاز و با ورود به محیط کار تداوم می‌یابد. اجتماعی شدن حرفه‌ای فرآیندی مداوم، پیشرونده و شکلی از یادگیری مادام العمر می‌باشد اجتماعی شدن، فرایندی خطی نیست، بلکه ماهیت یکپارچه، سیال، پویا، تعاملی، تکاملی و انعطاف پذیر دارد. از طرفی، این فرآیند، شخصی است و از فردی به فرد دیگر متفاوت است. بعضی، دوره اجتماعی شدن را سریع و برخی به کندی و با تحمل مشکلات و ناملایمات سپری می‌کنند. اجتماعی شدن حرفه‌ای مفهومی است که بسته به زمان، بافت و دی سیپلین های مختلف، تظاهرات متغیری پیدا می‌کند.

نتیجه گیری

یافته‌های مطالعه حاضر، اجتماعی شدن را فرایندی اجتناب ناپذیر، پیچیده، متنوع، پویا، دایمی و در عین حال غیر قابل پیش بینی توصیف می‌کند و ویژگی‌های مهم آن را یادگیری، تعامل، تکامل و سازگاری معرفی می‌نماید. همچنین، برای این که افراد در حرفه خود به طور مؤثر و موفقیت آمیز اجتماعی شوند، ارائه تمهیداتی نظیر برنامه‌های جامع آموزشی، بهره‌مندی از الگوهای نقشی شایسته، ساختارهای آموزشی و بالینی حمایت کننده، فراهم نمودن فرصت‌های کار در عرصه جهت کسب تجربه و ارائه بازخوردهای سازنده تعیین کننده می‌باشد. همان طور که اجتماعی شدن حرفه‌ای پیامد خواسته و ناخواسته برنامه‌های

پرستاری در نظام آموزشی و خدماتی پرستاری صورت نمی‌پذیرد و اجتماعی شدن به عنوان جزیی از برنامه یادگیری مادام‌العمر در برنامه درسی پرستاری آموزش داده نمی‌شود. پرستار صرفاً فرد اجرا کننده دستورات پزشک است، خدمات پرستاری عموماً به صورت گروهی همراه با اختیار و آزادی عمل، اعتماد متقابل انجام نمی‌پذیرد. وجود شکاف بین تئوری و عمل در پرستاری بر درونی شدن ارزشها و به عبارت دیگر اجتماعی شدن حرفه تأثیر سوء داشته است، الگوهای بارز پرستارانی که ارزشها و باورهای حرفه را درونی کرده باشند، در بالین و بعضاً در دانشکده‌ها به چشم نمی‌خورد. داشتن احساسی مبنی بر پرستار بودن و جلوه آن در عمل در پرستاران چندان پررنگ نیست، تجانس و هماهنگی بین ارزشهای فردی و شغلی در پرستاران چندان به چشم نمی‌خورد.

به طور کلی موانع اجتماعی شدن حرفه‌ای پرستاران در قالب سه دسته از عوامل به شرح زیر مشخص شدند:

الف: عوامل حرفه‌ای:

فاصله بین پزشک و پرستار (تبعیض)، عدم وجود انگیزش در پرستاران، عدم اعتماد به نفس پرستاران، فاصله بین تئوری و عمل، کیفیت پایین خدمات پرستاری، عدم تعهد حرفه‌ای، عدم حمایت مناسب از پرستاران، عدم وجود ارتباط مناسب بین همکاران، عدم داشتن استقلال حرفه‌ای، مسئولیت بالای کاری، کمبود نیروی کار، عدم رضایت شغلی، استرس کاری بالا، افزایش فشار کاری، فرسودگی شغلی، انگیزش شغلی پایین، مهاجرت پرستاران، ترک محل خدمت

ب: عوامل اقتصادی:

حقوق و مزایای کم پرستاران، عدم ارتقاء شغلی

ج: عوامل اجتماعی:

موقعیت اجتماعی پایین، نداشتن نادرست جامعه از حرفه پرستاری، تصویر ذهنی نامناسب از پرستاری، تصویر ذهنی نامناسب پرستاران از حرفه خود، ترسیم جایگاه غیرحرفه‌ای پرستاری توسط رسانه‌ها، عدم جاذبه حرفه پرستاری در جامعه از موانع اجتماعی محسوب می‌شوند.

References

1. Shahim A, Lotfi M, Rahmani A. Professional socialization of nursing graduates of Tabriz University of Medical Sciences. 2011.
2. Messersmith A. Becoming a Nurse: The Role of Communication in Professional

آموزشی و محیط‌های کاری است، خود نیز منشأ نتایج مطلوب و در برخی اوقات، نتایج ناخوشایند می‌باشد. مهم‌ترین پیامدهای مثبت اجتماعی شدن حرفه‌ای شامل کسب هویت حرفه‌ای، سازگاری با نقش‌های حرفه‌ای، تعهد حرفه‌ای و سازمانی و در نتیجه بهبود کیفیت مراقبت از مددجویان توصیف می‌شود. همچنین، اجتماعی شدن همیشه با پیامدهای مطلوب همراه نیست، به ویژه این که در برخی از مطالعات اثرات منفی آن را قابل توجه گزارش کرده‌اند. اجتماعی شدن حرفه ای متأثر از عوامل فردی، اجتماعی و زمینه‌ای است و نقش مربیان بالینی در دوره تحصیل و الگوها پس از فراغت از تحصیل می‌تواند در تسهیل فرایند اجتماعی شدن حرفه‌ای کمک کننده با شد. لذا در برنامه های استخدامی و راهبردهای مقابله با کمبود کادر پرستاری پیشنهاد می‌شود پرستاران تازه کار در برنامه‌های مقدماتی مشارکت نمایند. اجتماعی شدن حرفه‌ای نه تنها نقطه عطفی در ارتقاء و تغییر منظر جامعه از قالب سنتی به حرفه علمی پرستاری بشمار می‌رود، بلکه متضمن افزایش انگیزه و رضایتمندی شغلی پرستاران می‌باشد.

راه کارهای اجتماعی شدن حرفه‌ای در پرستاری

مشارکت فعال در فرآیند یادگیری و نظر بر ارتقاء) گواهینامه، رشد فردی، ارتقاء در دانشکده و محل کار، حفظ دیدگاه خود (شما با اختیار خود به این رشته آمده‌اید)، کنار گذاشتن تصورات ذهنی، تعصبات و عادات، تلاش برای ایجاد تفکر خلاق و انتزاعی از راهکارهای مهم اجتماعی شدن پرستاری است. پذیرش بازخورد حتی اگر منتقدانه باشد، توسعه مهارت‌های مدیریت زمان در خود، استفاده از کوچکترین لحظات، نقش حمایت کننده عاطفی برای دوستان، پرستاران دیگر و وابستگان، کمک از اعضای دانشکده و اساتید به عنوان منابع در دسترس از عوامل کمک کننده در اجتماعی شدن حرفه پرستاری می‌باشند.

چالش‌ها و موانع اجتماعی شدن حرفه‌ای در پرستاران

بر اساس مطالعات تعریف عملیاتی فرهنگ و خرده فرهنگ

Socialization 2008.

3. Wolf LE. A Study of Socialization of Accelerated BSN Graduates: Kent State University; 2007.
4. Howkins EJ, Ewens A. How students experience professional socialisation. International journal of nursing studies. 1999 Feb; 36 (1): 41-9.

- PubMed PMID: 10375065. Epub 1999/06/22. eng.
5. Ryynänen K, yliopisto O. Constructing Physician's Professional Identity: Explorations of Students' Critical Experiences in Medical Education: Oulun yliopisto; 2001.
6. Weidman JC, Stein EL. Socialization of Doctoral Students to Academic Norms. *Research in Higher Education*. 2003 2003/12/01; 44 (6): 641-56.
7. Tahmasebi S, Ashk-Torab T, Ebadi A, Alavi-Majd H. Professional socialization in clinical nurses- A phenomenological study. *Journal of Clinical Nursing and Midwifery*. 2013; 2 (3): 39-52. eng %@ 2322-4703 %[2013.
8. Melrose S, Miller J, Gordon K, Janzen KJ. Becoming Socialized into a New Professional Role: LPN to BN Student Nurses' Experiences with Legitimation. *Nursing Research and Practice*. 2012; 2012: 8.
9. Cantrell MA, Browne AM. The impact of a nurse externship program on the transition process from graduate to registered nurse: Part III. recruitment and retention effects. *Journal for nurses in staff development: JNSD: official journal of the National Nursing Staff Development Organization*. 2006 Jan-Feb; 22 (1): 11-4. PubMed PMID: 16465091. Epub 2006/02/09. eng.
10. B B. professional nursing: Concepts & Challenges:elsevier health science Elsevier Health Science. 2016.
11. Blais K HJ, Kozier B, Erb G. Socialization to professional nursing roles. 2006.
12. Price SL. Becoming a nurse: a meta-study of early professional socialization and career choice in nursing. *Journal of advanced nursing*. 2009 Jan;65 (1): 11-9. PubMed PMID: 19120580. Epub 2009/01/06. eng.
13. Socialization. 2009.
14. Pitney WA, Ilsley P, Rintala J. The Professional Socialization of Certified Athletic Trainers in the National Collegiate Athletic Association Division I Context. *Journal of athletic training*. 2002 Mar;37(1):63-70. PubMed PMID: 12937446. Pubmed Central PMCID: Pmc164310. Epub 2003/08/26. eng.
15. zohari Anboohi s, pazargadi m, ebadi a, zaghari m. The evaluation of the human dimension in the nursing curriculum: a qualitative study. *Journal of qualitative Research in Health Sciences*. 2015; 4 (1): 35-49. eng %@ 1735-4625 %[2015.
16. Weis D, Schank MJ. Professional values: key to professional development. *Journal of professional nursing : official journal of the American Association of Colleges of Nursing*. 2002 Sep-Oct;18 (5): 271-5. PubMed PMID: 12434320. Epub 2002/11/16. eng.
17. Shinyashiki GT, Mendes IAC, Trevizan MA, Day RA. Professional socialization: students becoming nurses. *Revista latino-americana de enfermagem*. 2006; 14: 601-7.
18. Adib Haj Bagheri M, salsali M, Ahmadi F. Clinical Decision-Making: a Way to Professional Empowerment in Nursing. *Iranian Journal of Medical Education*. 2003;3(2):3-13. eng %@ 1608-9359 %[2003.
19. SeadaA, Fathi Sleem W. Professional socialization process and acquisition of professional nursing values among undergraduate nursing students. *Journal of American Science*. 2012; 8 (4):678-83.
20. Tahmasbi S, Ashktorab T, Ebadi A. Nursing Socialization Concept and Related Factors: A Systematic Review. *Journal of Health Promotion Management*. 2016; 6 (1):30-8. eng %@ 2251-8614 %[2016.
21. Ohlen J, Segesten K. The professional identity of the nurse: concept analysis and development. *Journal of advanced nursing*. 1998 Oct; 28 (4): 720-7. PubMed PMID: 9829659. Epub 1998/11/26. eng.
22. Tradewell G. Rites of passage. Adaptation of nursing graduates to a hospital setting. *Journal of nursing staff development : JNSD*. 1996 Jul-Aug; 12 (4): 183-9. PubMed PMID: 8936162. Epub 1996/07/01. eng.
23. Young ME, Stuenkel DL, Bawel-Brinkley K. Strategies for easing the role transformation of graduate nurses. *Journal for nurses in staff development : JNSD : official journal of the National Nursing Staff Development Organization*. 2008 May-Jun; 24 (3): 105-10; quiz 11-2. PubMed PMID: 18525410. Epub 2008/06/06. eng.
24. Nesler MS, Hanner MB, Melburg V, McGowan S. Professional socialization of baccalaureate nursing students: can students in distance nursing programs become socialized? *The Journal of*

- nursing education. 2001 Oct; 40 (7): 293-302. PubMed PMID: 11596682. Epub 2001/10/13. eng.
25. Taylor HR, Westcott E, Bartlett HP. Measuring the socialization of graduate and diplomate nurses using the Corwin Role Orientation Scale. *Journal of advanced nursing*. 2001 Jan; 33 (1): 20-8. PubMed PMID: 11155105. Epub 2001/01/13. eng.
26. Reising DL. Early socialization of new critical care nurses. *American journal of critical care : an official publication, American Association of Critical-Care Nurses*. 2002 Jan; 11 (1): 19-26. PubMed PMID: 11785553. Epub 2002/01/12. eng.
27. Duchscher JB. A process of becoming: the stages of new nursing graduate professional role transition. *Journal of continuing education in nursing*. 2008 Oct;39(10):441-50; quiz 51-2, 80. PubMed PMID: 18990890. Epub 2008/11/11. eng.
28. Din mohammadi M, Rafii F, Peyravi H, Mehrdad N. Professional Socialization in Nursing: An Evolutionary Concept Analysis. *Hayat*. 2010;16(2):15-28. eng %@ 1735-2215 %[2010.
29. Mooney M. Professional socialization: the key to survival as a newly qualified nurse. *International journal of nursing practice*. 2007 Apr;13(2):75-80. PubMed PMID: 17394514. Epub 2007/03/31. eng.
30. Dalton L. Professional socialisation and identity formation in rural health education: University of Tasmania; 2008.
31. Scott ES, Engelke MK, Swanson M. New graduate nurse transitioning: necessary or nice? *Applied nursing research : ANR*. 2008 May; 21 (2):75-83. PubMed PMID: 18457746. Epub 2008/05/07. eng.
32. Mackintosh C. Caring: the socialisation of pre-registration student nurses: a longitudinal qualitative descriptive study. *International journal of nursing studies*. 2006 Nov;43(8):953-62. PubMed PMID: 16386255. Epub 2006/01/03. eng.
33. Waugaman WR, Lohrer DJ. From nurse to nurse anesthetist: the influence of age and gender on professional socialization and career commitment of advanced practice nurses. *Journal of professional nursing : official journal of the American Association of Colleges of Nursing*. 2000 Jan-Feb; 16 (1): 47-56. PubMed PMID: 10659519. Epub 2000/02/05. eng.
34. Shinyashiki GT, Mendes IA, Trevizan MA, Day RA. Professional socialization: students becoming nurses. *Revista latino-americana de enfermagem*. 2006 Jul-Aug; 14 (4): 601-7. PubMed PMID: 16967168. Epub 2006/09/13. eng.
35. T Beck C. The experience of choosing nursing as a career 2000. 320-2 p.
36. Kim KH. Clinical competence among senior nursing students after their preceptorship experiences. *Journal of professional nursing : official journal of the American Association of Colleges of Nursing*. 2007 Nov-Dec;23 (6):369-75. PubMed PMID: 18053963. Epub 2007/12/07. eng.
37. Boyle DK, Popkess-Vawter S, Taunton RL. Socialization of new graduate nurses in critical care. *Heart & lung : the journal of critical care*. 1996 Mar-Apr; 25 (2):141-54. PubMed PMID: 8682685. Epub 1996/03/01. eng.
38. Gregg MF, Magilvy JK. Professional identity of Japanese nurses: bonding into nursing. *Nursing & health sciences*. 2001 Mar; 3 (1):47-55. PubMed PMID: 11882177. Epub 2002/03/08. eng.
39. Nikbakht Nasrabadi AR, Parsa Yekta Z, Seif H, Rasoolzadeh N. Professionalization experiences of newly employed nurses in clinical settings in Iran. *Hayat*. 2006; 11 (4): 5-18. eng %@ 1735-2215 %[2006.